

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Tuesday, 10th May 2016
2.30 pm - 4.30 pm

UB05ECOM02 : Advance Accounting and Auditing - X
Contemporary Issues of Management Accounting

Total Marks: 60

નોંધ : જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ આનંદ લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૫ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

મૂડી-દેવાં	રૂા.	મિલ્કત-લેણાં	રૂા.
૭૦૦૦૦૦ ઇક્વીટી શેર, દરેક રૂા. ૧૦ના પૂરા ભરાયેલ સામાન્ય અનામત	૭૦૦૦૦૦	પાઘડી મકાન	૧૦૦૦૦૦
૬% ડિબેન્ટર	૧૬૦૫૦૦	પ્લાન્ટ અને યંત્રો	૨૦૦૦૦૦
બેંક લોન (ટૂંકા ગાળાની)	૪૦૦૦૦	પેટન્ટ્સ	૫૦૦
	૩૫૦૦૦	રોકાણો :	
		શેરબજારમાં નોંધાયેલ (બજાર કિંમત રૂા. ૧૫૦૦૦)	૧૦૦૦૦
પરચૂરણ લેણદારો નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	૬૦૦૦૦	શેર બજારમાં નહિ નોંધાયેલ	૧૦૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૩૦૦૦	ઘંઘાના રોકાણો	૨૦૦૦૦
	૭૦૦૦	ગૌણ કંપનીના શેર	૧૨૦૦૦૦
		સ્ટોક અને સ્ટોર્સ	૧૫૦૦૦૦
		હાથ પર રોકડ	૩૦૦૦૦
		પરચૂરણ દેવાદારો	૩૦૦૦૦૦
		લેણીફૂંડીઓ	૫૦૦૦૦
		પ્રાથમિક ખર્ચા	૨૦૦૦
	૧૦૦૫૫૦૦		૧૦૦૫૫૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) મકાન તથા પ્લાન્ટ અને યંત્રોનું મૂલ્ય હાલ તેની પુનઃ સ્થાપના કિંમતે અનુક્રમે રૂા. ૧૫૦૦૦૦ અને રૂા. ૩૦૦૦૦૦ છે.
- (૨) ગૌણ કંપનીના શેરની હાલની બજાર કિંમત રૂા. ૧૫૦૦૦૦ છે.
- (૩) ઘંઘાના રોકાણોની કિંમત રૂા. ૨૫૦૦૦ અને શેરબજારમાં નહિ નોંધાયેલ શેરની કિંમત રૂા. ૧૫૦૦૦ છે. શેરબજારમાં નોંધાયેલા રોકાણોને કંપનીના સામાન્ય કામકાજ સાથે સંબંધ નથી.
- (૪) સ્ટોકમાં નીચે મુજબ હવાલો જરૂરી છે :
સ્ટોક અને સ્ટોર્સમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ કાચામાલની કિંમતમાં રૂા. ૫૦૦૦૦નો વધારો કરવો, જ્યારે નકામો થઈ ગયેલ રૂા. ૧૦૦૦૦નો સ્ટોક માંડી વાળવો.
- (૫) પેટન્ટ્સની બજાર કિંમત ઓછામાં ઓછી રૂા. ૧૦૦૦૦ આંકી શકાય તેમ છે.
- (૬) વર્ષનો નફો રૂા. ૧૫૦૦૦૦ છે.
- (૭) મિલ્કતો તેની પુનઃ સ્થાપના કિંમતે ગણાવી હોય તો નીચે મુજબ વધારાનો ઘસારો જરૂરી છે.
મકાન રૂા. ૧૦૦૦૦, પ્લાન્ટ અને યંત્રો રૂા. ૧૫૦૦૦ અને પેટન્ટ્સ રૂા. ૨૦૦૦

- (૮) ગયા વર્ષે થયેલ રૂા. ૧૦૦૦૦૦ના વેચાણ પરનો નફો રૂા. ૧૧૦૦૦ ચાલુ વર્ષના નફામાં ઉમેરી દેવામાં આવ્યો છે.
- (૯) પૂરા થયેલા કરાર પરનો નફો રૂા. ૩૦૦૦ છે, જે નફામાં ગણાવામાં આવ્યો નથી.
- (૧૦) વર્ષ દરમ્યાન માંડી વાળેલ પાઘડીની રકમ રૂા. ૨૦૦૦ છે.
- (૧૧) શેર બજારમાં નોંધાયેલા શેરની આવક રૂા. ૧૦૦૦ ચાલુ વર્ષના નફામાં ગણાવામાં આવી છે.
- (૧૨) ચાલુ વર્ષે એક મિલકત વેચતાં થયેલ રૂા. ૫૦૦ની ખોટ નફા નુકસાન ખાતે ઉધારી છે.

ઉપરની વિગતો પરથી રોકાયેલી મૂડી પર વળતર અને રોકાયેલી ચોખ્ખી મૂડી પર વળતરનો દર શોધો.

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) રોકાયેલી મૂડી એટલે શું ? રોકાયેલી મૂડી પર વળતરના ફાયદા ચર્ચા કરો. (૧૦)
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : ડુ-પોન્ટ ચાર્ટ (૦૫)

પ્ર.૨ કમલ કોર્પોરેશનના ચોપડામાંથી એક મુદત માટેના નીચેના આંકડા લેવામાં આવ્યા છે. (૧૫)

	રૂા.		રૂા.
વેચાણ	૨૪૮૦૦૦૦	જાહેરાત ખર્ચ	૨૫૦૦૦
કાચા માલની ખરીદી	૧૦૦૦૦૦૦	પગાર અને મજૂરી	૬૩૦૦૦૦
વેચાણ એજન્ટનું કમિશન	૨૦૦૦૦	પોસ્ટેજ અને ટેલિગ્રામ	૧૪૦૦૦
વપરાશની સામગ્રી	૨૫૦૦૦	પ્રોવિડંડ ફંડમાં ફાળો	૬૦૦૦૦
પેકીંગ સામગ્રી	૧૦૦૦૦	ડિરેક્ટરની ફી	૪૦૦૦૦
સ્ટેશનરી	૧૦૦૦૦	ભાડું અને વેરા	૧૬૦૦૦
ઓડીટ ફી	૪૦૦૦	વીમો	૨૬૦૦૦
સ્ટાફ કલ્યાણ માટેના ખર્ચા	૧૫૮૦૦૦	મેનેજીંગ ડિરેક્ટરનું	
પ્લાન્ટ અને યંત્રનું સમારકામ	૩૪૦૦૦	મહેનતાણું	૮૪૦૦૦
લીધેલી લોન પરનું વ્યાજ	૧૮૦૦૦	મુસાફરી અંગેના ખર્ચા	૨૧૦૦૦
ઘસારાની જોગવાઈ	૫૫૦૦૦	બળતાણ અને ઓઈલ	૯૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક :		વિજળી	૫૦૦૦
કાચો માલ	૮૫૦૦૦	જાવક માલ ગાડા ભાડુ	૨૪૦૦૦
તૈયાર માલ	૨૦૦૦૦૦	શેરહોલ્ડરોને ડિવિડન્ડ	૩૦૦૦૦
આખર સ્ટોક :		ચૂકવેલ આવક વેરો	૧૦૦૦૦૦
કાચો માલ	૧૦૮૦૦૦	નફા નુકસાન ખાતું	૧૨૫૦૦૦
તૈયાર માલ	૨૪૦૦૦૦	(રાખી મૂકેલ કમાણી)	

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી મૂલ્ય વૃદ્ધિની પ્રાપ્તિનું પત્રક તથા મૂલ્ય વૃદ્ધિની વહેંચણીનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) મૂલ્ય વૃદ્ધિના હિસાબોની વ્યાખ્યા આપો અને મૂલ્ય વૃદ્ધિના પત્રકની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. (૦૯)
- (બ) મૂલ્ય વૃદ્ધિનું પત્રક અને નફા નુકસાન ખાતા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (૦૬)

પ્ર.૩ ઉષા લિમિટેડ દ્વારા ઉત્પાદિત એક વસ્તુના ઉત્પાદનની પ્રમાણ પડતર નીચે મુજબ આપેલી છે. (૧૫)
સામાન્ય ઉત્પાદન શક્તિ વાર્ષિક ૨૦૦૦૦૦ એકમોની છે.

પ્રત્યક્ષ માલ સામાન	એકમ દીઠ રૂ. ૧.૭૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	એકમ દીઠ રૂ. ૧.૬૦
ચલિત ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ	એકમ દીઠ રૂ. ૧.૩૦
સ્થિર ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૬૪૦૦૦૦ વાર્ષિક
ચલિત વેચાણ અને વહીવટી ખર્ચ	રૂ. ૦.૬૦ વેચેલ એકમ દીઠ
સ્થિર વેચાણ અને વહીવટી ખર્ચ	રૂ. ૧૦૦૦૦૦ વાર્ષિક

ઉત્પાદન એ વેચાણ અંગે વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬ની માહિતી નીચે મુજબ છે. :

તૈયાર માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	૩૦૦૦૦ એકમો
તૈયાર માલનું વર્ષ દરમિયાનનું ઉત્પાદન	૨૦૫૦૦૦ એકમો
તૈયાર માલનું વર્ષ દરમિયાનનું વેચાણ	૧૮૫૦૦૦ એકમો
તૈયાર માલની વેચાણ કિંમત	રૂ. ૧૨ એકમ દીઠ

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી નફાની ગણતરી સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ અને સીમાન્ત પડતર પદ્ધતિ મુજબ કરો.

અથવા

પ્ર.૩

(અ) એક કંપનીના અંદાજપત્ર મુજબ ઉત્પાદન ૨૦૦૦૦ એકમોનું છે. પરંતુ ખરેખર ઉત્પાદન ૨૨૦૦૦ એકમોનું થયું હતું. આ પૈકી વેચાણ ૧૮૦૦૦ એકમોનું થયું હતું. એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૧૨૦ નક્કી કરવામાં આવી હતી. અંદાજપત્ર મુજબ તેની પડતર નીચે મુજબ હતી. (૦૭)

ચલિત કારખાના ખર્ચ	રૂ. ૫૫ એકમ દીઠ
સ્થિર કારખાના ખર્ચ	રૂ. ૧૬૦૦૦૦
સ્થિર વેચાણ અને વહીવટી ખર્ચ	રૂ. ૬૦૦૦૦

ખરેખર વેચાણ પર ૧૦% લેખે વેચાણ કમિશન આપવાનું છે.

શરૂઆતનો તૈયાર માલનો સ્ટોક નથી.

તમારે સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ મુજબ નફાની ગણતરી કરવાની છે.

(બ) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ અને સિમાન્ત પડતર પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (૦૮)

પ્ર.૪

(અ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું? પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. (૦૯)

(બ) ફેરબદલી કિંમત પદ્ધતિના હેતુઓ સમજાવો. (૦૬)

અથવા

પ્ર.૪

(અ) ફેરબદલી કિંમત પદ્ધતિ એટલે શું? ફેરબદલી કિંમત નક્કી કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૦૯)

(બ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. (૦૬)
